

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo stepne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opazništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

O domači stvari.

I.

Naša sloga in naši klerikalci.

Z nevoljo smo ta teden brali klerikalna dva slovenska lista, ki si eden drugemu besedo z jezika jemljeta in svojim vernim razkladata, da je propada pri volitvah v trg. zbornico kriva naša liberalno-narodna ali svobodomiselnna stranka, ali razpor, ki ga je baje naš list naredil.

Mi moramo take neumestne, neresnične trditve z vso odločnostjo odbiti. Narobe trdimo, da gotovo izmed 2500 glasov je od naših prijateljev pridobljenih 2000 in k večjemu 500 od duhovnikov, ki po vsej deželi niso nič storili. Kjer je „Slovenski Narod“ bran, tam nismo Slovenci ni enega glasa izgubili. Pač pa imajo nemškutarji baš najbolj klerikalne glase nalovljene, t. j. od tacihi volilcev, kateri pač veliko molitvarijo a nič ne hero, in torej malo vedo, se torej preslepiti dajo briču.

Z isto odločnostjo odbijamo neresnično trditev, da je naš list „Slovenski Narod“ razpor naredil. Razpor so naredili — to smo že bog zna kolikokrat povedali — tisti, ki so po sili hoteli, da bi mi vsi Slovenci morali z žegnano vodo prej pokropiti se, predno politikujemo, ki so vse narodne moze, ki tega niso hoteli, mislili „uničiti“, naš organ zatreti itd. Mi smo bili v defenzivi, a vi ste nam orožje v roko potignoli in boj je moral biti. Ko bi ga ne bilo, odpala bi bila mlajša slov. inteligencija od narodne stvari v apatijo, — katere je žalibog še sedaj tolikanj preveč.

Dokler nam šole ne dajo naroda, ki bode čitati znal in čital, dokler ne bode narodna zavest mej našimi ljudmi živejša,

tako dolgo se bomo s tako organizacijo, kakor jo ima vlada, in s tacim brezzakonjem, kakor se je od nam protivne strani rabil, s težavo borili in morda še katero pobitje doživeli. Vse jamranje in zvrčanje grehov je tu neumno. Budi rajši narodno zavest in svari one svoje klerikalne tovariše, ki so v svojih novinah narodni čut zasmehovali s „pogansko narodnostjo.“

Denes gre pri nas samo en glavni boj, boj Slovanstva z agresivnim germanizmom. Kdor je rojen Slovenec, pa ima kolikaj srca in ljubezni do svoje krvi in svojega rodu, tega dolžnost je boriti se za našo in svojo narodnost brezpogojno, naj bode katerega stanu hoče, duhoven ali posestnik, ali uradnik. Mi torej ne razumemo, kako more organ, ki hoče narodno-slovensk biti, zagovarjati one duhovne, ki so se za peč useli in mirno gledajo, kako germanizatorji nad našim narodom zmagujejo, samo zarad tega jezeč se, ker jim je morda slovensk liberallec kako britko in za njihovo predsodkov polno stališče nevshečno besedo rekel! To so Slovenci? Stvar je prva.

Isto tako naj omenjeni listi, o slogi ali neslogi govoreč, enkrat za vselej opuste svoje izdihe, da moramo mi še to in to „spoznati“, t. j. popolnem podvreči se njihovim nazorom. To nij nikdar mogoče. Mi ostanemo pri svojih svobodomiselnih idejah, ne izdamo nobenega principa, in vaša dijalektika je pač preborna, da bi nas spreobrnila s prepričevanjem. — Ker je pa nam Slovanstvo in narodnost nad vse, ker je ta v največji in prvi nevarnosti, ker je narodnost nam in vam skupna, je nam složno delovanje proti Nemcem in nemškutarjem mogoče in mi ga želimo.

A ta sloga mora le taka biti, da delamo za en cilj ravnorodni, drug poleg drugega a ne eden pod drugim, kakor bi vi radi „slogo“ razumeli. Mi ne zahtevamo, da vi svoje názore premenite, a še manj pustimo, da bi se to od nas kot pogoj zahtevalo.

Na vas vsa odgovornost pade, ako vaša gospodoželjnost to edino zdravo narodno slogo podere.

Da vam nij baš treba glave posebno po konci nositi, kaže tajno pismo vašega odbora od 24. decembra l. l. do duhovnikov in jamranje za podporo; a naši prijatelji so se vendar tudi z novim letom pomnožili in pričakovati smemo z matematično gotovostjo, da se bodo množili od leta do leta tako, kakor dorašča naša posvetna inteligencija. Boji za ideje so dolgi, dosti zmag in še več pobitij in nesreč ide pred glavno končno zmago.

O tem poglavji bi se dale cele bukve pisati, a stvar je kratko uže dovolj mnogo-krat povedana bila. Zdelo se nam je potrebno, ponoviti jo kot odgovor na omenjene insinacije enkrat za vselej. Polemizirati dalje o tem predmetu nas nij volja, ker je neplodovito in imamo Slovenci nasproti brezobzirnemu tujcu, ki si čez naše glave hoče zidati most do Adrije — boga mi — tolikanj dovolj posla, da bi zares uže tudi naši klerikalci k zdravemu, mirnemu in nesebičnemu razsodku prišli, narodnosti naši v prid.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. januarja.

V *državnem zboru* bode stavljen nasvet o inkompatibiliteti in sicer ga bode na predlog dr. Mengerja stavlil „fortschritts-klub“, ki je tako prehitel pravno stranko.

Listek.

Pisma iz Pariza.

(Piše Tono Turkuš.)

V.

V Parizu 8. jan. 1876.

Človek ne živi samo o lepoti vrtov in palač, ne samo o tem, kar prihaja iz ust božjih, nego i o krabu in vinu, o mesu in kavi itd. — naj mi je torej dovoljeno izpregovoriti denes nekoliko besedij o tukajšnjem vsakdanjem življenji.

Nečem opisovati ceremonij, ki so se vršile pri otvorjenji nove opere, največje in menda tudi najkrasniše na svetu; ne menim govoriti o svečanem sprevedu Londonskega župana po boulevardih, ne o raznih glasovih o vladi, ki je sploh na slabem glasu; ne mislim slikati denes imenitnih gospá, ki se sprehajajo in vozijo po boulevardu opere in

po elyzejskih poljih: ampak ostati hočem v „quartier-ju des écoles“, — denni das gute liegt so nah.

Vse višje šole, Pariške: école normale, école de hautes études, Sorbonne, école de médecine, école polytechnique, école de mines, collège de France itd., nahajajo se v gori omenjenem quartier-ju, kjer je tudi več lycejev.

Naravno je, da ima v tem quartier-ju, koji se je preje obično „quartier latin“ nazival, mnogo dijakov.

Dijaci lycejev in oni, ki so v „école normale“, kamor se vstopi po dovršenem lyceji, da se študira filozofija, so zatvoreni v seminarjih, kakor pri nas bogoslovci, ter se hodijo redno skupaj sprehajati; a vsi drugi so prosti v najširjem pomenu besede in vedo tudi uporabiti to svojo prostost.

Opazil sem, kolikor mi je bilo do sedaj mogoče, da se Francozi ne učé bog vé kaj.

Redko nahajajo se, ki znajo na primer več modernih jezikov ali vsaj enega razen francoščine; ne poznajo torej tudi ne tujih literatur, zadostuje jim lastna, ki je sicer res ogromna, a boljše španjskeje, sladkodonečej, nego angleškeje ali nemškeje podobna.

Kakor Francozi, so sicer tudi Angleži posnemali Španjolec in Italijane; a ta dolgočasni, bistroumni rod onkraj kanala ustvaril si je literaturo, kjer je skoraj vsaka knjiga, ki se vzame v roko, izvrstna. Iz novelic Beccaecia rodili so se tam dovršeni umetvori in iz vražjih škratev italijanskih epopej in alegorij vzrastel je pri Miltonu satan, kojega moramo občudovati in milovati še po njegovem padu.

Ako se čudimo Španjolu, kako je mogoče tako čarobno napisati celo stran knjige bez vsake misli; ako radi ponavljamo harmonične rime italijanske in lepe fraze francoske: ne pride nam na um vse to preči-

Ta nasvet, ki ima take elemente iz zbora vreči, ki svoj mandat za službe in dobiček zlorabijo, ne bode z veseljem sprejet od Giskrovcev, Banhansov itd.

V **gospodski zbornici** je bilo izročenih več peticij o spremembi nove akcijske postave. Bila je potem postava o upravnem sodišči na vrsti in se je sklenilo v specialno debato preiti, za katero je Hye napovedal več pristavkov.

Poljska „Gazeta Narodowa“ iz najverjetnejšega vira poroča, da je minister Banhans prosil za svoje odpuščenje iz ministerstva, cesar mu bode stoprv po končani Ofenheimovej pravdi odgovoril. Ko bi se ta vest obistinila, potem z Banhansom vred gre celo ministerstvo, ker se je uže mnogo krat poudarjalo, da je ta kabinet v vseh stvareh solidaren, skupaj dela, skupaj pade. Predsednik Auersperg je to uže v tej sesiji naglašal.

Na **Ogerskem** sestavljajo uže na podlogi nove volilne postave zapisnike volilcev. Ker na Ogerskem vsak izgubi volilno pravico kdor nij davka uže plačal, bode velikansko število volilcev izpalo — ker zuano je uže, da Magjar nerad davek plačuje. Zvoljo tega bodo prihodnje volitve v marsičem drug izid imele na Ogerskem, nego dosedaj.

Vrsanje države.

Črnogorci so brez puške zmagali, Turčija se je podala v toliko, da ne zahteva več, da bi se črnogorski krivci podgoriškega pokolja na turški zemlji kaznovali. S tem upajo, da se bodo Črnogorci potolažili in vojne ne bode še menda.

V **francoski** narodni skupščini se je začelo važno posvetovanje: ali monarhija ali republika. Več o tem še poročamo.

Belgijska skupščina poslancev je 20. t. m. sprejela nasvet Couvrea in Thonnissena, naj bi se mejnarodno sodišče osnovalo, ki bi delalo za odpravo vojsk. — Lepa želja, ali žalibog nij upanja, da bi se dan denes še dejansko izpeljala. Koliko se bode moralo prej še učiti, pisati in trpeti!

V **italijanski** zbornici je finančni minister svoje predloge izročil, kako bi se odpravil do konca leta 1875 deficit.

Politično sodstvo **rimsko** bode prihodnje dni reševalo jako zanimivo vprašanje. Radikalni poslanec Cavalotti, ki je bil uže enkrat obsojen zaradi razžaljenja veličanstva, je poslal listu „La Capitale“ dopis, v katerem pravi, da sicer priseže v zbornici, kakor to postava ukazuje, toda on to obljubo ne smatra ni v političnem, ni v verskem oziru za važno zavezo. Državno pravdnistvo je list konfiskovalo, ter prosi zbornico, naj ona dovoli sodnijske postopanje proti Cavalottiju.

Amerikanci se boje menda navalov od zunaj, kajti predsednik je kongresu v posebnem poslanju priporočil poboljšanje brambenih naredeb ob morski obali.

Dopisi.

Iz Kamnika 22. januarja. [Izv. dopis.] To je uže od sile, da si upa tista nemčurska trojica take laži telegrafirati v Beč, da je naše ljudstvo popolnem zadovoljno s „korektnim“ (!) postopanjem vladnih organov in z izidom volitev v trgovinsko in obrtnijsko zbornico ter je mirno, in da le agitiranje in ščevanje duhovnikov vznemiruje ljudstvo. Slednje vsak dobro ve, da je laž, ker ravno ti duhovni gospodje niso storili ob pravem času — nič. Naj bi le eden ali drug onih nemčurjev prišel v kraj, kjer so briči ogoljufali volilce za legitimacije in jih preslepili, da so kar „in bianco“ podpisovali ali bolje podkriževali se.

Kmet zdaj ne bode hotel nič vzeti od briča ali podpisati mu, niti mu kaj verjeti, in če se ga je uže prej bal v vas in ga črtil, ga bode zdaj še bolj. Ogoljufani so jako razdraženi in ako pride, kar upamo da bode, ker pravica more prej ali slej zmagati, še tak slučaj, ne bodo si upali zopet tako slepariti niti višji niti briči.

C. kr. okrajni glavar, glasoviti gosp. Klančič ostro postopa zdaj proti protestantom. Necega (povedali bi ga lahko z imenom) pokliče k sebi, ter ga močno obdeluje, zakaj da je preklical svoj glas, in če ostane pri svojem izreku, da je bil ogoljufan in preslepljen, da je volil nemčurje. Oni odgovori da, in pravi, da priseže če je treba in ostane pri protestu. G. glavarja vprašamo, čemu tako ravnanje in pritiskanje? (Ali je to mar nepristransko preiskavanje, kakoršnega je Vidman obetal? Ur.)

Tekoči teden imeli so župani celega okraja shod pri okrajnem glavarju, mej njimi jih je nekaj pravih možakov, ki so se dobro potegovali za svoje občine, ter zahtevali so mej drugim tudi, da se mora z njim uradovati slovenski, ne pa njih slovenske vloge reševati v nemškem jeziku, katerega jih večina ne zna, in dostikrat tudi nihče v celi občini. Prav tako slovenski župani!

Iz Radovljice 21. jan. [Izv. dopis.] Narodnjaki! nij bil zastoj naš trud, če so nas prav vtihotapili pri glasovnicah, nabrali smo pa pravične proteste, in ti se morajo uvažiti. Evo dokaza.

20. t. m. razposlalo je okrajno glavarstvo radovljiško poziv vsem onim iz predtrške in radovljiške srenje ki so podpisali protest naj pridejo k okrajnemu glavarju in

šli so. Natanko, vsacega posebej odločenega od drugih, je povpraševal kako se je godilo pri raznašanju glasovnic; potem je li zadovoljen, da ostane njegov glas veljaven na glasovnici ali pa na protestu. Kar mi je dozdej znanih, ostali so vsi pri preklicu. Gosp. okrajni glavar se je malo pojezil, da ima on s tem toliko dela, in volilci pa zamudo. Gotovo je z njim vsak te misli. Ali kdo je vsega tega kriv? Volilci ne, ampak briči in drugi sleparji, ki so jih zapeljevali, da pa vsak svojo pravico brani, je dolžnost, če ne, kam pa pridemo, po tej poti kakor so jo nastavili pri tej volitvi. Dajal je potem enemu čuden svet, naj vselej k njemu pride kadar bo kaj tacega za podpisati, da ne bode vedel zakaj. (To bi se reklo kozla ze varha v zelnik postaviti. Ur.) Ne udajmo se in ne bodo nas! Upamo, da se to enako preiskuje tudi drugod.

Iz Ljutomera 22. jan. [Izvirni dopis.] Kaj bode-li z učenci I. razreda naše šole? Uže pol leta iščejo učitelja za-nj, pa še sedaj ga nemajo. Uzrok temu je, da so tu preizbirljivi v okrajnem šolskem svetu, kajti, tu misle, da jim bodo učenjaki res na razpolaganje, dočim manjka na Štajerskem nad 400 narodnih učiteljev, „Za silo je tudi jelševa trta dobra“, „boljša bobovka, nego prazne jasli,“ naj bi torej ne odmetavali kompetentov. Drugi uzrok je pa ta, da se boje učitelji tega okrajnega glavarja, ker baje prav po Kolerjevi maniri ravna s tistimi, ki se drzno slovensko dihati. Temu v dokazovanje služi neko privatno pismo g. Pernišeka, kojega je baje post tergum eminentno s sajami namazal, radi česar se ostala korporacija okr. šol. sveta jako jezi. To je „plemenito“ postopanje.

Z Dunaja 20. januarja. [Izv. dopis.] Po štiritedenskem prenehanju je zopet državni zbor začel svoje zborovanje. Pa precej prva seja je pokazala temne oblake, katere vise nad sedanjo vladno sistemo. Bralo se je pismo čeških državnih poslancev, v katerem dokazujejo, zakaj ne morejo vstopiti v le-ta državni zbor. Najbolj je ustavoverce speklo slišati, da je njihov vladni sistem in slabo gospodarstvo zakrivilo slabo finančno stanje države in gospodarstveno krizo. Dr. Pražak nasvetuje, naj se pismo izroči posebnemu odseku, predno sklene zbornica o izgubi mandatov. Pa kakor pri prejšnjih priložnostih, je tudi zdaj večina zavrгла nasvet in sklenila, da češki poslanci iz-

tavši stran angleške knjige, katero globoko zamišljeni nehoté iz roke položimo, ter jo zopet pobrati pozabimo.

Nij se torej čuditi, da sta v burnih časih nemške literature premagala Gotscheda in njegovo ženo, Bodmer in Bretinger, ki sta, Francozom sovražna, posnemala Angleže, ter da je društvo mladih Göttingenskih literatov slovesno zažgalo romane Wielandove, mej tem ko je okinčalo stol, namenjen Klopstocku, katerega muza se je bratila z angleško.

Francoska je lepa, bogata in srečna dežela. Veselo solnce smehlja se skoraj neprestano veselim Francozom z modrega nebesa. Ljudje se tukaj ne zapirajo toliko v samotne sobe kakor v oblačnih ali mrzlih deželah, da bi tam študirali globoko filozofijo, temveč letajo

„de fleur en fleur et d' objet en objet“.

In ker delajo tako celo starci in starke, sme se li zameriti mladini, ako uživa lepo življenje?

Post mortem nulla voluptas, po tem izreku ravna se mladež Parizka.

Ker je življenje v Parizu v primeru z Ljubljano, da Beča ne omenjam, prav jeftino, ostaje mladeničem, ki obično od roditeljev precej podpore dobivajo, dokaj novcev za razna razveseljevanja.

Tukaj se živi mnogo po noči. Gledišča na primer zatvarajo se povsodi po polnoči, ker trajajo predstave vselej do dvanajste ure, ter se igra več iger zaporedoma. Odprtih je blizu do polnoči mnogo prodajalnic in se vé da vse restavracije in kavarne.

Uže iz tega je razvidno, da Parizanje niso tako delikatni, kakor na primer Graški penzionisti, ki dajo zapirati dijake, ako

po gledišču ob 10. uri glasno govoré ali celo skusijo pevati sè slabim glasom kako arijo, katero so slišali v operi.

Pač pa se zapirajo tukaj vsi pijanci, ter je v vsakej restavraciji pribita tiskana postava, da imajo krčmarji paziti, da se nikdo — ne upijani.

Sploh sem opazil, da se tukaj malo pije a mnogo in dobro jé. Francosko pivo je v obče slabo, a tem boljše je vino.

Ko sem še doma v Avstriji čital Rousseau-jevo Julie ali Nouvelle Héloïse, zdelo se mi je celo neverjetno, kar pripoveduje v enem pismu Saint-Preux svojej ljubi. Pravi namreč, da se je bil upijanil prilivaje si vedno belega vina k rudečini, mislé, da si vode doliva. To mi je sadaj jasno, ko vidim, da se tukaj bez izjeme povsodi le črno vino pije, bodi si pri privatu, bodi si v

gube svoje mandate. Pri drugi točki dnevnega reda, o spremembi nečega volilnega okraja na Češkem, izreče grof Hohenwart v imenu svoje stranke, da ne more priznati državnemu zboru pravice o tem sklepati in da se njegova stranka ne bode udeležila posvetovanja in sklepanja. — Hudo propadlo je ministerstvo pri posvetovanju o posilnem legalizovanju. Minister Glaser je z vso svojo zgovornostjo branil posilno legalizovanje, pa zastoj, pri imennem glasovanju je 105 glasov bilo za odpravo, namreč skrajna levica, nekaj poslancev iz levice in centra, desni centrum, Rusini in Slovenci in samo 42 glasov za obranjenje sedanje postave. Mnogi poslanci iz levice in centra so pred glasovanjem zapustili dvorano; da ne bi se zamerili ministrom. Sicer pa s tem sklepom posilno legalizovanje še nij odpravljeno in tudi ne bode, dokler je Glaser minister, ki je sicer dober jurist, a dejanskih razmer na deželi premalo pozna.

Ofenheimova pravda čedalje bolj razkriva hudo popačenost baš v onih krogih, katere reprezentanti s'oje zdaj pri vladnem krmilu. Kako se je včasih vpilo proti korupciji na Ruskem, a zdaj se kaže, da mi v Avstriji nijmo na boljšem, če ne na slabšem. Od najvišjih krogov, od ministra Giskre, ki si da v svoj ministerski hotel donesti 100.000 gold., kot njegov z ničem zasluženi delež za železniško koncesijo, od kneza Sapihe, kneza Jablonovskega, ki so enako svoje stotisočake v žep vtaknili, doli do najnižjega inženirskega asistenta, vse si je polnilo žepe iz velike malhe delničarskega imetja. Kako težko je v tacihi okoliščinah državnemu pravdniku priti do resnice, ker je večina prič več ali manj zavozlana z zatožencem, vsak lahko sprevidi. Gajusno pa se kažejo dunajski listi. Razen treh ali štirih stoje vsi pri strani zatoženca, kakor da bi se njemu krivica godila. Res je, da bi zraven Ofenheima še morali tudi njegovi privrženci sedeti na zatožni klopi, a če so tudi drugi tako krivi, kakor on, iz tega ne sledi, da je on nekriv. Zdaj so za priče povabljeni še minister Banhans, bivši ministerski predsednik grof Potocki in baron Pino. Banhans je dobil hudi udarec po izpovedanji Ofenheima, da je pred nekimi leti Banhans pri češki severni železnici tudi dobil svoj „Gründerantheil“. Ministerstvu je cela stvar jako neugodna, da se

enemu njegovih členov take umazane reči očitajo. Banhans sam to čuti in v današnji seji državnega zbora je nemirno okolo postopal in bil zelo bleđ videti. Ljudje pa se domislijo na ono škandalozno Richterjevo pravdo leta 1860, v kateri je bil minister Bruck upleten, ki je vsled tega si sam vrat prerezal, ker je bil od cesarja odstavljen od ministerstva.

Cela ustavoverna stranka je hudo poparjena; ona čuti, da je nekaj v zraku, kar utegne nagloma podreti njeno vlado. Tolaži se samo s tem, da se z ozirom na predstoječe volitve v ogerski državni zbor saj do tistega časa, da se novi zbor zbere, pri nas nobene principijalne spremembe ne bodo godile.

Domače stvari.

— (Ljubljanska čitalnica.) Kakor druga leta, bode tudi letos 2. februarja v čitalnici beseda s plesom. Možki zbor se vrlo pripravlja. Pričakovati smemo dobrega petja. Prolog bode govorila gospa Valenta-Brusova. Natančnejši program prinesemo pozneje. — Čitalnica napravi pod vodstvom g. pevovodje A. Stöckelna društveni orchester. Gospodje družbeniki se uže pridno vadijo. Morda uže na Vodnikovi besedi prvokrat stopi domači orchester na oder.

— („Sokol“) je imel v nedeljo 17. t. m. ob 11. uri zjutraj v svoji telovadnici občni zbor. Navzočni Sokoli so izvolili enoglasno prejšnje odbornike tudi za naprej. Le za iz Ljubljane odšla 2 odbornika je bila volitev. Kot nova odbornika stavoljeza g. P. Kajzel in g. Jak. Predsednik g. Noli je predlagal, naj občni zbor novemu odboru naloži nalog, da preudarja, ali bi bilo dobro, ka bi se društvo Sokol s pevskim društvom fuzijoniral in kako bi se to izpeljalo. Ta predlog je občni zbor po kratki debati sprejel. Tajnik g. Jeločnik je poročal o delovanju društva preteklo leto. Blagajnik g. Ravnikar Fr. je povedal stan premoženja. Društvo šteje 102 udov in je denarno v dobrem stanu. Občni zbor izreče gosp. Ravnikarju hvalo, da se je potrudil dobiti odškodnino za rabljenje telovadnice, aparatov itd. od strani vodstev realke in gimnazije. Kot posamezni nasveti so bili sprejeti: da bode prihoda je vsak mesec vsaj en sokolski večer, in da Sokolci bolj pridno telovadit prihajajo. Kon-

čno je gosp. Hanaš prevzel nalogo, sestaviti inventar. Gosp. J. Noli opominja še tudi na maškerado 9. februarja, za katero se uže priprave delajo, ter je priporočal, da vsak Sokol po svoji moči dela, da bode maškerada velikanska, kakor so bile prejšnje, ter naznanil, da je voditelj komiteja za maškerado g. Jeločnik.

— (Km. čitalnica v Poddragi) napravi dne 24. jan. t. l. dr. Lavriču na čast večerno zabavo z govori, deklamacijami in tembelo na korist revnim šolarjem. Potem je skupna večerja. Vsi društveniki in prijatelji čitalnični so prijazno k tej večerni zabavi povabljeni. Začetek ob 6. uri. Vhod vstopnine prost. Odbor.

— (Iz Mozirja) se nam piše: „Slov. Gospodarju“ v pojasnilo in tolažbo. Gospod župan Jože Skruba nij le naročnik „Slov. Tediaka“, kakor je poročal „Narodov“ dopisnik iz Mozirja, ampak celo tudi „Slov. Gospodarja“, tedaj je to zadnje stopnjo dovolj dokaza — inteligentaosti. Bog daj n pamet in zagrizencem mirno kri.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 24. januarja 1875.

Star korporal.

Igra iz časov francoskih vojsk v 5 dejanjih, po nemškem predelal A. L. Bistriški.

O s o b e :

Ivan Palmotič, general	—	—	gospod Juvančič.
Thalburg, vojni oskrbnik	—	—	gospod Jeločnik.
Šimen Anton, korporal	—	—	gospod J. Noli.
Pipan, dragonec	—	—	g. Š. Paternoster.
Širok, novinec	—	—	gospod Gorenec.
Adjutant	—	—	gospod Dubski.
Kurir	—	—	gospod Eržen.
Peter Sova	—	—	gospod Šušteršič.
Ludevik, Šimnov sin	—	—	gospod Schmidt.
Amalija Noveli	—	—	gdč. Podkrajškova.
Marija	—	—	gdč. Namrčtova.
Miha, mlad kmet	—	—	gospod P. Kajzel.
Lizika, kmetjsko dekle	—	—	gdč. Ledarjeva.
Katarina, Šimnova žena,	—	—	—
markitanka	—	—	gdč. Barnasova.
Dr. Milič, notar	—	—	gospod Rus.
Ema, otrok	—	—	m. Marica.
Kmet	—	—	gospod Rebolj.
Sluga	—	—	gospod Pirček.

Vojaki. Kmetje. Kmetice. Sluge. — Godi se: I. akt na Laškem, drugi štirje 16 let pozneje na Kranjskem.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer. Prihodnja slov. predstava bo v nedeljo 7. febr. 1875.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

in K. omeljevan.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v želodecu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze in naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespajanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenčke in je bolj, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo družih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganju v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

restavraciji. Belo vino mora se posebej zahtevati, česar pa še do sada nijsem slišal.

V kavarnah pije se obično „Mazagram“, 1/4 liter črne kave, ki se v kupici podaje.

Igra se največ domino, potem billard, manj šah, celo malo pa se karta. Za denar se v kavarnah skoraj nikada ne igra. Tudi se za igro kavarni nič ne plati; izvzet je samo billard, od kojega se mora odrajtovati na leto 300 fr. davka vladi.

Oglejmo si nekoliko društvo v kavarni na boulevardu St. Michel, kamor i jaz zahajam.

Tukaj pri internacionalnej dolgej mizi zastopane so skoraj vse narodnosti Evropske.

V kota sedi starec sivih las, ki je zmrazil po Ruskem ledovji in se pekkel v Afrikanskem pesku. On šteje 101 leto, je še precej močen in hodi bez palice; bil je kot republikanec iz Francije prognan, a sada

zopet nazaj poklican. Poleg njega sedé mladi Francozi juristi, potem Francozi iz kolonije Martinique i Algerijanci, en Anglež, en Španjolec, več Rusov in Poljakov, Srbov in moja slovenska malenkost.

Pri drugej manjšej mizi kartajo trije Rumunci in en mlad doktor Mexikanec; pri tretjej pa se ljubijo in grlijo francoski dijaci in njih ljube — grizeta.

Vem da ti, moja mila, nijsi ljubosumna, ker me dovolj poznaš in upal bi si povedati, kar sem še več videl in slišal, a bojim se strogih slovenskih mater, da bi primorane ne bile skrivati „Slovenski Narod“ pred nedolžnimi hčerkami? ! Dijaci in njihove ljube živé sploh, kot mož in žena, hodijo roko v roki po boulevardih, v gledišča, v restavracije itd.; za vse to pa se nikdo ne zmeni, ker se vsakomu iz lastne skušnje zdi, da mora biti tako, in ne drugače.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravlja, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.
Berlin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimperu, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravlila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespah, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespah in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmio 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetkih.

Umrl v Ljubljani
od 19. do 21. jan.:

Marko Okorn, c. kr. lejtanta sin, 11 l., na prsnej vodenici. — Primož Prebil, delavec, 58 let.

na jetiki. — Iv. Wuchse, hišni pos., 41 l., na črevesnej hibi. — Iv. Eisert, dete galant. knjigoveza, 18 dnij, na prezgodnem porodu. — Ana Rozman, kajzarjevo dete, 4 l. na vnetici grla. — A. fonza Treo, stavitejska hči, 5 l., na vnetici grla. — Fr. Poklaj, secijski suga, 35 l., vsled telesnega poškodovanja. — Neža Artač, zasebnica, 57 l., na vodenici. — Luka Igljič, zasebnik, 79 l., na starostnem oslabljenji. — Karel Hofman, meščan in hišni posestnik, st. 67 l., na jetiki.

Tuji.

22. januarja:

Evropa: Klinger iz Gradca. — Kunc, Sängner iz Dunaja.

Pri Stonu: Malič iz Vinic. — Rosenberg iz Gradca. — Breyer iz Karlova. — Ružic iz Reke. — Reineck iz Lipskega. — Bolé iz Loža. — Blau iz Kaniže. — bar. Schweiger iz Moravé. — Kuhn iz Dunaja.

Pri Malič: Bimmann iz Dunaja. — Fink iz Gradca. — Beck iz Lunaja. — Petinelo iz Trsta. — Kans iz Dunaja. — Schwarzel iz Gradca. — Sieber iz Dunaja. — Münzl iz Celovca. — Vogl, Ott, Senki iz Dunaja.

Pri Zamorel: Jakusi iz Reke. — Smerekar iz Črnega v. la.

Pri bavarskem dvoru: Pavlič iz Trsta. — Langer iz Gradca.

Tržne cene

v Ljubljani 23. januarja t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — reč 3 gld. 70 kr.; — ječmen 3 gld. — kr.; — oves 2 gld. 20 kr.; — ajda 3 gld. — kr.; — prosó 3 gld. 10 kr.; — koruza 3 gld. 30 kr.; krompir 2 gld. 50 kr.; — fižol 5 gld. 60 kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 34 kr.; — špeh poven — gold. 42 kr.; jaje po 2½ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 29 kr.; — teletnine funt 25 kr.; svinjsko meso, funt 24 kr. — sena cent 1 gld. 35 kr.; — slame cent 1 gold. — kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

„Prva češka občna zavarovalna banka v Pragi“

z utemeljino na delnice gl. 6,000.000 sprejema zavarovanja, in sicer:

- proti škodi po ognju;
- na človeško življenje v vseh kombinacijah, mej temi tudi zavarovanja letnih dohodkov in osnove asociacij;
- proti škodi na zrcalnem steklu;
- proti škodi po toči.

Banka je v stanu dajati gospodom zavarovancem stanovitne koristonosne pogoje proti nizkemu plačilu.

V večjih krajih, kjer banka še nij zastopana, sprejmejo se zastopniki ali agenti.

Dotične ponudbe naj se pošljejo: „Podružnici prve češke zavarovalne banke“ v Trstu, Via Canal Grande Nr. 13 (Palazzo Genel). (15—2)

Dunajska borza 23. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	70 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	15	45	„
1860 drž. posojilo	111	50	„
Akcije narodne banke	952	—	„
Kreditne akcije	225	50	„
London	111	10	„
Napol.	8	90	„
U. a. cekici	5	24	„
Srebro	115	50	„

Ne prezreti!

Podpisani priporočajo svojo

umetno in tržno vrtnarijo

za dekorovanje mrtvaških odrev, plesov, dalje so na razpolaganje o vsakej dobi različni šopki za ples in venci po najnižji ceni. (20—2)

Alojzij Korsika,

umetna in tržna vrtnarija,

poljansko predmestje, h. št. 69 v Ljubljani.

Mlado vdovo

ali olikanega dekleta, vzame mlad uradnik, 26 let star za ženo. Premožnje se baš ne zahteva, a odkritosrčno srce. Pisma, če je mogoče s fotografijo vred naj se upošljejo do 26. t. m. administraciji „Slov. Naroda“ pod šifro „blaženost“. Molčečnost se prisega. (23—1)

„Weinlaube“

list s podobami za vinarstvo in kletarstvo, izdaja A. W. plem. Babo, ureduje pak Dr. A. Zuchristan, 7. tečaj.

Naroča se: polletno 3 gold., celoletno 6 gold. (oziroma 12 nemških mark).

P. T. celoletnim naročnikom se podeli brezplačno

Vinstveni koledar za 1875 l.,

ki mej drugimi podučnimi članki obseza natanko pojasnjenje o Phylloxera vastatrix (trtna uš).

Koledar sam velja s prosto poštnino 33 kr.

Zapisnik s podobami

v komisijonarski kupčiji gledé stalne razstave vinstvenega in kletarskega orodja (12) podob na zahtevanje brezplačno.

Vprašanja, naročila in denarni zneski po poštini nakaznici za list in koledar naj se blagovolijo pošiljati (24)

Administraciji lista „Weinlaube“

v Klosterneuburgu pri Dunaji.

Gabriel Piccoli, lekar „k angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporočajo slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah. Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito zato, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se ohrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedanjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr. (70—29)

Izleček iz Chine in Coke. Najboljši dozdaž znani želodčni likér; pospeši cirkulacija, olajša prebavljivost, in podá različnim organom in členom nova moč in novo življenje. Cena flaše 80 kr.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici, gotovo zdravi proti vsaki prenehalni bolezni. Uspeh mojega zdravlja je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravlilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejše in najgotovejše sredstvo zoper mrzlico mej vsemi dozdaž znanimi. Flaša košta 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetrno olje, naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to bergensko dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofelnom, proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. Cena originalne flaše 80 kr.

Pravi Seidlitzevi prah, 1 tucat 70 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo, 1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije. (Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnih gub, ter naredi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in da ozdravi naglo poke, katere se naredé zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleta, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. Cena flaše 1 gld.

Naročila zunaj Ljubljane na zgorej imenovane droge, kakor tud' na vse druge zdravila se, če mogoče z vračajočo se pošto proti poštnem povzetji izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo itd. nagradijo gospodje komitenti.